Місячний Економічний Моніторинг України

№7 (177), липень 2015 року

Резюме

Тема місяця: Угода про Асоціацію

Політика: 1 липня Президент України Петро Порошенко подав до Верховної Ради законопроект про внесення змін до Конституції, який закладає основи децентралізації влади в Україні.

Реальний сектор: Реальний ВВП у першому кварталі 2015 року знизився на 17,2% дпр через різке падіння внутрішнього попиту.

Енергетичний сектор: Газові переговори між Україною, ЄС та Росією, що проходили 30 червня, завершились безрезультатно – так і не було досягнуто консенсусу між Нафтогазом та Газпромом щодо ціни на газ.

Сільське господарство: Скорочення валового сільськогосподарського продукту в травні сягнуло 7,3% дпр.

Приватизація: Було розширено список компаній для приватизації, але продаж за справедливою ціною є сумнівним.

Зовнішній сектор: Платіжний баланс у травні був додатнім через збалансованість поточного рахунку та профіцит фінансового рахунку.

Фіскальна політика: Профіцит Зведеного бюджету в перші п'ять місяців 2015 року розширився до 19,4 млрд грн (порівняно із дефіцитом у 8,0 млрд грн в такий період 2014 року).

Соціальна політика: В першому кварталі 2015 року реальний наявний доход домогосподарств скоротився на 23,5% дпр через пришвидшення інфляції.

Ринок праці: Середня заробітна плата у травні скоротилась на 37,6% дпр в реальному виразі через пришвидшення темпів інфляції.

Монетарна політика: В червні місячна базова інфляція становила 0,4% дпм, що є найнижчим рівнем з початку кризи 2014 року.

Обмінний курс: В червні міжбанківський обмінний курс продовжив коливатись в проміжку 21-22 грн за дол. США за допомоги НБУ.

Державний борг: У червні Кабінет Міністрів ухвалив зміни до Статуту Нафтогазу, збільшивши майже втричі статутний капітал компанії.

Тема місяця: Угода про Асоціацію

Один рік після підписання Угоди про асоціацію з ЄС: Економічні реформи тривають

Вероніка Мовчан

У червні 2014 року Україна нарешті підписала Угоду про асоціацію з ЄС. Тимчасове застосування Угоди розпочалось 1 листопада 2014 року у таких сферах співпраці Україна-ЄС як повага до прав людини та основоположних свобод, верховенство права; політичний діалог та реформи; юстиція, свобода та безпека; а також економічна та фінансова співпраця.[1] Застосування Розділу IV, який містить домовленості щодо створення поглибленої та всеохоплюючої зони вільної торгівлі (ПВЗВТ), розпочнеться у січні 2016 року, оскільки його впровадження було відкладено під тиском Росії. Для компенсації відстрочки застосування ПВЗВТ ЄС подовжив дію режиму автономних торговельних преференцій (АТП) до кінця 2015 року.

АТП передбачають одностороннє відкриття ринку ЄС для українських товарів на тих умовах, які передбачені для першого року застосування власне ПВЗВТ. За інформацією Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, АТП відкриває безмитний доступ на ринок ЄС для 95% промислових товарів (УКТ ЗЕД 25-97) та 84% сільськогосподарських товарів (УКТ ЗЕД 1-24). Тарифні квоти, інструмент часткової лібералізації, що передбачає нульове мито в рамках квоти та звичайне мито режиму найбільшого сприяння поза квотою, застосовуються до решти сільськогосподарських товарів.

Опитування експортерів, зроблене Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, показало, що близько третини експортерів використовують АТП, і 65% з користувачів АТП оцінюють їх вплив на бізнес як позитивний, тоді як решта говорять про нейтральність впливу. Також 56% експортерів очікують, що вони виграють від застосування ПВЗВТ вже протягом першого року дії Угоди.

У 2014 році експортери повністю використали лише 6 з 36 чинних тарифних квот, ще 14 тарифних квот були використані частково, тоді як решта не використовувалась.[2] Невідповідність стандартам ЄС, недостатнє внутрішнє виробництво та існування інших (більш привабливих для певного товару) напрямків експорту – серед причин неповного використання тарифних квот. Серед тарифних квот, які були повністю використані у 2014 або й вже у 2015 роках, квоти на перероблені помідори, пшеницю та м'ясо курки мають потенційно обмежуючий ефект, що означає, що ввізне мито поза межами квоти надзвичайно високе, а тому експорт припиняється після заповнення квоти.

Відстрочка із запровадження ПВЗВТ викликала занепокоєння, що важливі економічні реформи, пов'язані з Угодою, будуть відкладені. Однак після року з дати підписання Угоди можна стверджувати, що реформи здійснюються. Важливого прогресу було досягнуто у таких царинах, як технічні бар'єри в торгівлі (ТБТ), державні закупівлі та реформи енергетичного сектору. Наприклад, у сфері ТБТ країна вже гармонізувала своє горизонтальне законодавство (тобто законодавство, що поширюється на всі сектори) із законодавством ЄС. Закони про стандартизацію та про метрологію і метрологічну діяльність було ухвалено у червні 2014 року, закон про технічні регламенти та оцінку відповідності – у січні 2015 року. Поточним завданням є створення інституцій, які були б спроможні впроваджувати змінену політику, розбудова необхідної інфраструктури, а також поступ вперед у гармонізації вертикального, тобто секторального, законодавства та адаптації стандартів.

Незважаючи на прогрес, застосування Угоди про асоціацію стикається принаймні з кількома проблемами. З одного боку, зростає ризик галузевого лобізму чи популізму, що призводить до порушення Україною своїх зобов'язань та створює потенційні загрози негативної реакції партнерів з боку ЄС. Наприклад, 7 липня 2015 року Президент підписав закон, який передбачає десятирічний мораторій (тобто заборону) на експорт лісу-кругляка.[3] Закон не передбачає виключення для експорту лісу-кругляка в ЄС, що фактично порушує положення Угоди про асоціацію, де взято зобов'язання не погіршувати торгівельний режим. Відповідно до статті 31.1, «*Сторони не повинні запроваджувати або зберігати в силі будь-які мита, податки або будь-які інші заходи еквівалентної дії, що накладаються на вивезення товарів або запроваджується у зв'язку з вивезенням товарів на іншу територію*». У березні законопроект, який передбачає підвищення експортного мита на брухт металу, що також не відповідає положенням ПВЗВТ, було зареєстровано в Парламенті, але потім відкликано.

З іншого боку - занепокоєння Росії. Тимчасове застосування ПВЗВТ було відкладено переважно у спробі заспокоїти Росію. Зараз тривають тристоронні консультації за участю України, ЄС та Росії, щоб знайти практичні рішення стурбованості Росії щодо впливу, який матиме ПВЗВТ між Україною та ЄС на економіку Росії. За офіційною інформацією, у консультаціях, які стосуються трьох тем, а саме ТБТ, санітарних та фітосанітрних заходів та митного контролю, було досягнуто певного прогресу.[4]

Тим часом триває ратифікація Угоди про асоціацію. З 28 країн-членів ЄС 18 завершили всі ратифікаційні процедури та депонували Угоду, у 8 країнах триває процес ратифікації, тоді як дві країни – Кіпр та Греція – ще не розпочали необхідні процедури. Україна ратифікувала Угоду 16 вересня 2014 року.

---

1 http://www.eeas.europa.eu/top_stories/2014/011114_ukraine_agreement_en.htm
2 http://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2014/06/PB_06_2015_en.pdf
3 http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=52828
4 http://trade.ec.europa.eu/doclib/press/index.cfm?id=1351

Місячний Економічний Моніторинг України

Політика: Україна готується до децентралізації влади

Конституція. 1 липня Президент України Петро Порошенко подав до Верховної Ради законопроект про внесення змін до Конституції, який закладає основи децентралізації влади в Україні. Суть реформи є такою: обласні та районні ради створять виконавчі комітети, які переберуть на себе функції, делеговані або надані відповідно обласним та районним державним адміністраціям (які є організаціями, що об'єднують територіальні органи центральних органів виконавчої влади). Ці функції включають управління комунальною власністю та підготовку місцевих бюджетів. Обласні та районні державні адміністрації буде замінено префектами — державними службовцями, що координуватимуть роботу територіальних органів центральних органів виконавчої влади, а також здійснюватимуть нагляд за дотриманням законів органами місцевого самоврядування. Законопроект також визначає, що місцеве самоврядування у деяких районах Донецької та Луганської областей може мати особливості, які визначаються законом (це є вимогою Мінських угод, спрямованих на врегулювання конфлікту на Донбасі), але відповідні положення не будуть включені до Конституції.

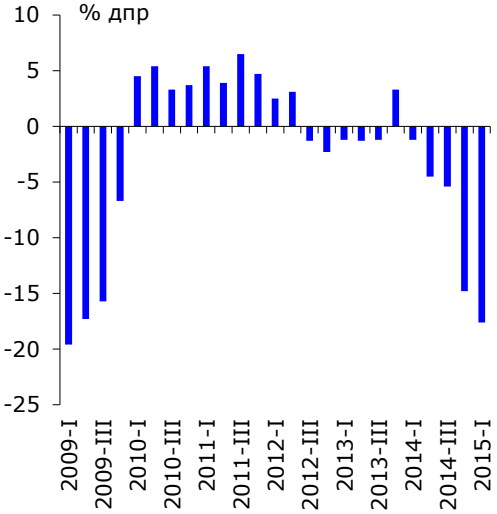
Законопроект також містить низку положень, які безпосередньо не пов'язані з децентралізацією. По-перше, він створює передумови для зміни адміністративно-територіального поділу України, зокрема для укрупнення адміністративно-територіальних одиниць найнижчого рівня. Очікується, що замість приблизно 11 тис. сіл, селищ та міст в Україні будуть створені 1,5-2 тис. громад (адміністративно-територіальні одиниці вищого рівня — райони та області — буде збережено). По-друге, законопроект розширює повноваження Президента, який матиме право призупиняти повноваження місцевих рад та голів громад, якщо їх рішення становитимуть загрозу для національної безпеки або територіальної цілісності України. По-третє, законопроект звужує повноваження прокуратури, позбавляючи її права здійснювати загальний нагляд за дотриманням прав і свобод людини, а також за дотриманням вимог законодавства посадовими особами (остання функція буде частково передана префектам). Очікується, що законопроект буде схвалено цього року, і він набуде чинності не пізніше березня 2016 року. Однак децентралізація відбудеться тільки після місцевих виборів, запланованих на жовтень 2017 року.

Правоохоронні органи. 2 липня парламент прийняв два закони, які закладають основу для реформи органів внутрішніх справ в Україні: закон про національну поліцію та закон про органи внутрішніх справ. Ці закони передбачають створення національної поліції як нового органу влади, що забезпечує дотримання правопорядку в Україні та підпорядковується міністру внутрішніх справ. Національна поліція замінить міліцію, що є системою органів, які входять до Міністерства внутрішніх справ (МВС). Закон про національну поліцію визначає, що працівники міліції можуть бути прийняті на роботу до поліції як через конкурси, так і поза конкурсами, але не встановлює, у яких випадках використовується кожен з цих методів. Закон також надає право місцевим радам висловлювати недовіру керівникам місцевих органів поліції, що тягне за собою відставку останніх. Повна заміна міліції на поліцію відбудеться через три місяці після того, як зазначені закони набудуть чинності, ймовірно, у жовтні або листопаді. МВС планує замінити новими кадрами значну частину нинішніх співробітників міліції. 4 липня в м.Київ почали службу 2 тис. поліцейських.

МВФ. 12 травня - 11 червня у Києві працювала місія МВФ, яка здійснила перший перегляд виконання програми економічних реформ, що була підтримана домовленістю про розширене кредитування (EFF). Місія узгодила з представниками української влади перелік заходів, необхідних для успішного завершення

Населення (без Криму): 42,7 млн.
Промислове виробництво/ВВП: 19%
Сільськогосподарське виробництво/ВВП: 10%
Інвестиції/ВВП: 14%
Експорт: Росія 18%, ЄС 32%
Імпорт: Росія 23%, ЄС 39%

Динаміка реального ВВП

Джерело: Держстат

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01034 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

перегляду. Зокрема, парламент повинен схвалити п'ять законів, які стосуються гарантування вкладів фізичних осіб, банківського регулювання, боротьби з корупцією, а також регулювання ринку комунальних послуг та енергетичного ринку. Якщо парламент прийме ці закони, Рада Директорів МВФ затвердить результати перегляду, і в серпні Україна зможе отримати другий транш кредиту на суму 1,18 млрд СПЗ (1,7 млрд дол. США). Перший транш кредиту за програмою EFF на суму близько 5 млрд дол. США Україна отримала у березні.

Війна на Донбасі. На початку липня інтенсивність бойових дій у Донецькій та Луганській областях зменшилася. За інформацією українських військових, проросійські бойовики та російські війська скоротили кількість обстрілів українських сил. На початку липня проросійські бойовики також залишили Широкине, село на захід від Маріуполя. Решта лінії фронту не змінилася у червні - на початку липня. Кількість жертв конфлікту продовжувала зростати, хоча і меншими темпами. За даними Організації Об'єднаних Націй, станом на 29 червня консервативна оцінка загального числа загиблих в результаті конфлікту досягла 6 500 (станом на 30 травня вона дорівнювала 6 417 осіб). Водночас завершення конфлікту у найближчий час є малоймовірним.

Реальний сектор: Різке падіння реального ВВП

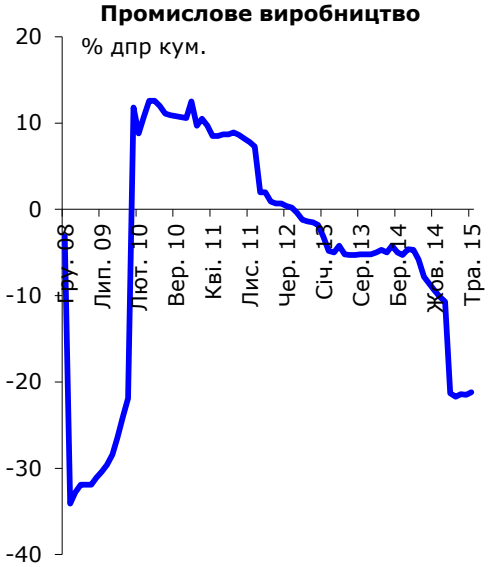
ВВП. Реальний ВВП у першому кварталі 2015 року знизився на 17,2% дпр. Зі сторони попиту, скорочення реального наявного доходу призвело до падіння реального приватного кінцевого споживання на 20,7% дпр. Реальне валове нагромадження основного капіталу знизилось на 25,1% дпр через скасування більшості інвестиційних проектів компаній та обмежені бюджетні капітальні видатки. Зниження внутрішнього попиту та імпортозаміщення (внаслідок різкого знецінення гривні) призвели до падіння реального імпорту товарів і послуг на 20,1% дпр. Військовий конфлікт на Сході України призвів до значного зниження експортних потужностей. Це, разом із торговельною суперечкою з Росією та слабкий зовнішній попит, призвело до падіння реального експорту товарів і послуг на 26,2% дпр.

Зі сторони виробництва, реальна валова додана вартість (ВДВ) знизилась практично у всіх секторах, окрім державного управління та оборони. Військовий конфлікт на Сході разом із низьким рівнем внутрішнього та зовнішнього попиту призвели до падіння реального ВДВ у добувній і переробній промисловості на відповідно 29,4% дпр і 25,6% дпр. ВДВ у будівництві знизилась на 35,3% через брак фінансування. Падіння реального споживання та скорочення промислового виробництва викликало падіння реальної ВДВ у торгівлі на 24,8% дпр. Транспорт впав на 13,2% дпр через послаблення торгівлі та зменшення транзитних перевезень.

Секторальні тенденції. Темп падіння обсягу промислового виробництва у травні трохи уповільнився до рівня 20,7% дпр. Це означає, що промисловість, ймовірно, досягнула дна в квітні, якщо в майбутньому не відбудеться ескалації військового конфлікт на Сході.

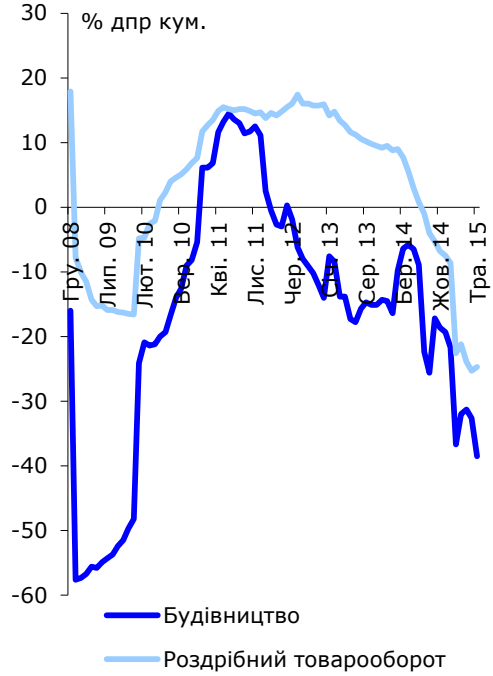
Добувна промисловість скоротилась на 20,6% дпр. Виробництво кам'яного та бурого вугілля впало на 52,3% дпр, оскільки окремі шахти зупинили діяльність. Темп скорочення обсягу видобутку залізної руди сповільнився до 6,7% дпр у зв'язку із зростанням попиту з боку вітчизняної металургії. Зокрема, виробництво сталі зросло до рівня липня 2014, оскільки декілька металургійних заводів розпочали відновлення виробництва після того, як військовий конфлікт дещо послабився в травні. Водночас падіння обсягу виробництва в хімічній промисловості прискорилось до 29,0% дпр через обмежену доступність природного газу. Низький внутрішній та зовнішній попит призвів до падіння виробництва в машинобудівній галузі на 26,7% дпр. Виробництво продуктів харчування (за винятком тютюну та напоїв) знизилось на 15,9% дпр через падіння внутрішнього попиту, а також запроваджені Росією обмеження на імпорт продовольчої продукції з України. В

Промислове виробництво

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

Тенденції реального сектору

Примітка: з квітня 2014 р. дані не включають Крим
Джерело: Держстат

цілому, виробництво у переробній промисловості скоротилось на 21,5% дпр.

У травні роздрібна торгівля підприємств скоротилась на 25,8% дпр, що відображає зниження обсягу реального приватного кінцевого споживання. Фінансові обмеження призвели до падіння будівництва на 31,7% дпр.

У січні-травні вантажооборот скоротився на 22,2% дпр через логістичні проблеми, викликані військовим конфліктом на Сході України, падіння торгівлі та скорочення транзиту газу.

Держстат публікує інформацію без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м.Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції. Статистичну базу було переглянуто, щоб зробити можливим порівняння з попередніми періодами.

Енергетика: Переговори по газу провалились

Газові переговори між Україною, ЄС та Росією, що проходили 30 червня, завершились безрезультатно. Російський "Газпром" запропонував "Нафтогазу" купувати газ в третьому кварталі 2015 року зі знижкою в 40 дол. США за 1000 кубометрів (за ціною 247,18 дол. США за тисячу кубометрів). "Нафтогаз" наполягав на більшій знижці та ціни близько 200 дол. США за тисячу кубометрів до кінця першого кварталу 2016 року. За словами Міністра енергетики, запропонована Газпромом ціна була вищою за ціну закупівлі Україною газу в Європі. В результаті "Нафтогаз" припинив купувати газ в Росії з 1 липня. Водночас транзит газу до Європи виконується відповідно до контрактних зобов'язань. Сторони погодились продовжити переговори у вересні. Тим часом Україна продовжить купувати газ в Європі та сподівається накопичити достатньо газу для наступного опалювального сезону.

Кабінет Міністрів зобов’язав Нафтогаз створити Стабілізаційний енергетичний фонд для закупівлі природного газу, транзиту та зберігання газу в 2015 році в розмірі 1 млрд дол. США (фінансування "Нафтогаз" повинен залучити на міжнародному ринку капіталу під державні гарантії). Газ, закуплений за гроші Фонду, повинен зберігатись в підземних газосховищах та використовуватись на підставі окремих рішень Кабінету Міністрів. Створення такого Фонду може бути способом дозволити "Нафтогазу" закуповувати газ без збільшення його підтримки з Державного бюджету. Наразі "Нафтогаз" проводить переговори зі Світовим Банком та ЄБРР щодо можливості отримання кредиту.

Сільське господарство: Зменшення площі посівів

Посівна. Станом на 1 червня 2015 року площа весняної посівної була на 6,4% меншою, ніж у 2014 році. Падіння зумовлене меншою засіяною площею на частині Донецької (на 38,0% дпр) та Луганської (на 28,6% дпр) областей, що контролюються Україною. Тим не менше, загальна площа посівів у 2015 році лише на 2,0% дпр менша від попереднього року, завдяки більшій площі озимих посівів (на 7,3%).

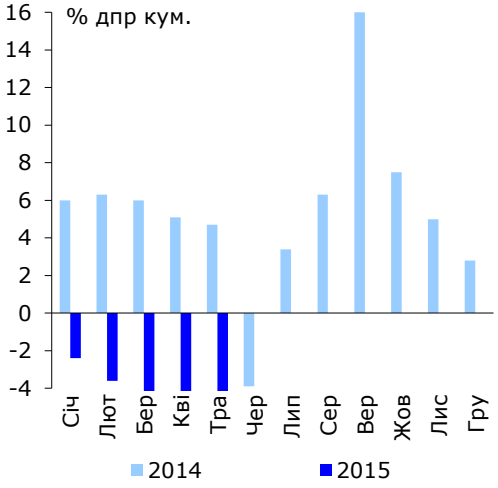
Виробництво. Скорочення валового сільськогосподарського продукту в травні сягнуло 7,3% дпр. У січні-травні виробництво впало на 5,4% дпр. Зокрема, виробництво м’яса зменшилося на 3,3% дпр, виробництво молока скоротилося на 4,2% дпр. Падіння виробництва в тваринництві зумовлені погіршенням купівельної спроможності українців та торговельним конфліктом з Росією.

Експорт. Падіння світових цін на зернові негативно вплинуло на сільськогосподарський експорт. За січень-квітень 2015 року об’єм експорту пшениці зріс на 41,3% дпр до 2,2 млн тон, але його вартість в еквіваленті дол. США зросла лише на 11,2% дпр. Об’єм експорту кукурудзи збільшився на 12,8% дпр, а його вартість впала на 30,0% дпр. Експорт соняшникової олії зменшився на 4,1% дпр в реальному виразі та на 13,6% дпр в номінальному.

Приватизація: Додаткові об’єкти для продажу

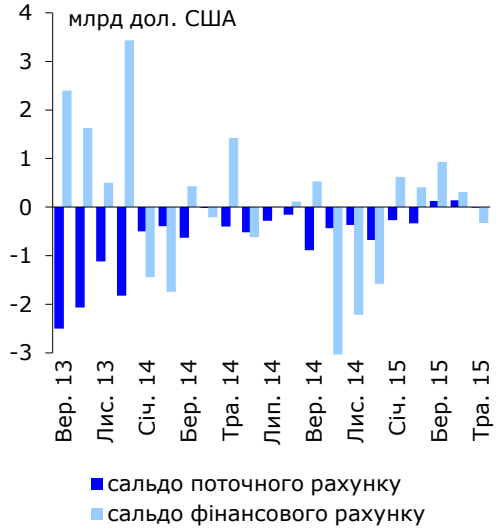
15 червня Фонд державного майна України (ФДМУ) затвердив перелік об’єктів групи «Е» (акції (частки, паї), що належать

Сільськогосподарське виробництво

Джерело: Держстат

Платіжний баланс

Джерело: попередні оцінки НБУ

державі у статутному капіталі підприємств), які можуть бути приватизовані в 2015 році. Список складається з 26 пакетів акцій, у тому числі Президент-Готель (повністю належить державі), Український банк реконструкції та розвитку (станом на 1 січня 2015 року за величиною активів цей банк посідав 157-е місце з 158 українських банків) і 50% акцій Азовмаш (розташоване в Маріуполі найбільше машинобудівне підприємство України в галузі вагонобудування). Проте деякі з цих компаній розташовані відносно недалеко від території проведення АТО, що зменшує шанси отримати справедливу ціну за ці об'єкти.

Разом з тим, 23 червня ФДМУ зняв 45 пакетів акцій з продажу на українських біржах, у тому числі 46% акцій Черкасиобленерго і 25% акцій Сумиобленерго. Подальша доля цих пакетів поки що незрозуміла.

Зовнішній сектор: Додатній баланс рахунку поточних операцій

Поточний рахунок в травні був збалансований через збалансованість торгівлі товарами та послугами.

Експорт товарів впав на 40,7% дпр внаслідок скорочення реального експорту та падіння цін на сировинні товари. Торгові суперечки з Росією та низькі ціни на зернові призвели до падіння експорту сільськогосподарських товарів на 27,4% дпр. Проблеми із торгівлею з Росією пояснюють скорочення експорту продукції машинобудування на 45,7% дпр. Нижчий експорт продукції металургії (на 46,7% дпр) пояснено нижчими цінами, слабким попитом, а також меншими експортними потужностями через руйнування ланцюжку постачання (зокрема, обмежений доступ до сировини, яку видобувають на Сході України). Обмежений доступ до природного газу та негативний вплив військового конфлікту на Сході призвів до падіння експорту хімічної продукції на 40,1% дпр. Скорочення експорту мінеральних продуктів на 60,7% дпр пов'язаний із суттєвим падінням цін на залізну руду внаслідок перевиробництва у світі та відповідно низькі націнки на експортні продажі. Експорт послуг скоротився на 25,5% дпр.

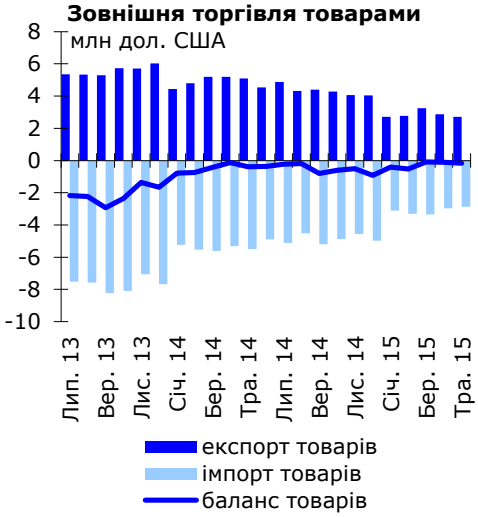
Імпорт товарів в травні впав на 44,3% через нижчий внутрішній попит та імпортозаміщення. Низький споживчий попит призвів до падіння імпорту продовольчих товарів на 44,6% дпр та скорочення імпорту промислових товарів на 36,4% дпр. Скасування інвестиційних проектів на фоні фінансових обмежень та високої політичної та економічної невизначеності призвело до падіння експорту продукції машинобудування (на 44,1% дпр) та металургії (на 44,4% дпр). Загальний імпорт промислової продукції (включаючи хімічну продукцію, деревину та вироби з неї, промислові вироби, метали та продукцію машинобудування) скоротився на 40,1% дпр. Падіння імпорту мінеральної продукції на 43,3% дпр було спричинене нижчими цінами та меншими об'ємами закупленого газу. Імпорт послуг скоротився на 27,2% дпр.

Профіцит фінансового рахунку та рахунку операцій з капіталом становив 0,3 млрд дол. США. Чистий притік ПІІ збільшився до 0,4 млрд дол. США внаслідок рекапіталізації банків іноземними інвесторами. Додатній баланс операцій з кредитами та борговими цінними паперами у сумі 0,2 млрд дол. США було забезпечено чистим притоком боргового капіталу в державний сектор, що нівелювало виплати банків за короткостроковими зобов'язаннями банками та реального сектору за довгостроковими зобов'язаннями. Чистий продаж готівкової валюти населенням досягло 0,2 млрд дол. США, ймовірно, внаслідок стабілізації обмінного курсу гривні.

Фіскальна політика: Бюджетний профіцит залишається високим

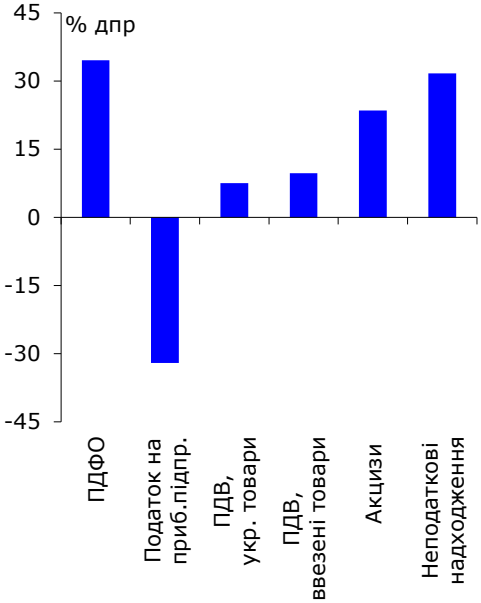
Попередні дані. За даними Державної фіскальної служби (ДФС) зростання доходів Зведеного бюджету сповільнилось до 23% дпр в червні порівняно із майже 31% дпр в травні та 46% дпр в квітні.

Зовнішня торгівля товарами

Джерело: попередні оцінки НБУ

Зростання доходів Зведеного бюджету у травні 2015 року

Джерело: звіт Державного казначейства

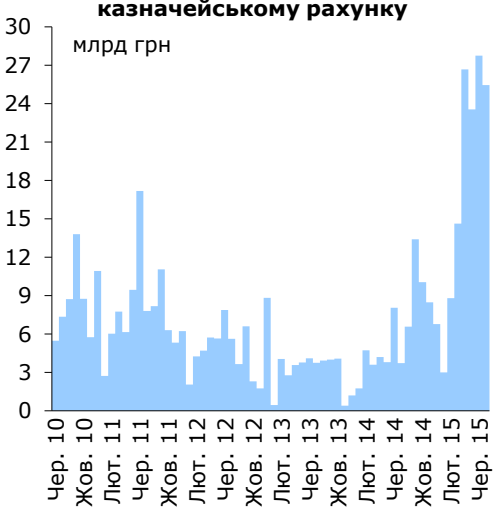
Сповільнення, найвірогідніше, пов'язано із вищою статистичною базою. Крім того, зростання імпорту сповільнилось.

За даними ДФС в першому півріччі 2015 року доходи Державного бюджету були на 6,0% вищими за планові. Зокрема, доходи від ПДВ на вироблені в Україні товари були на 13,7% вищими за план, тоді як надходження від ПДВ із ввезених в Україну товарів та послуг перевищили план на 5,0%. Вищі за планові доходи також було отримано від ПДФО та акцизів. Це, ймовірно, частково відображає консервативне планування Міністерства фінансів.

Виконання доходів. У травні доходи Зведеного бюджету зросли на 30,7% дпр, що на 15,2 відсоткових пунктів повільніше, ніж місяцем раніше. Зокрема, темпи зростання доходів від ПДВ та акцизів були меншими через вищу статистичну базу та повільніше зростання імпорту (у гривневому еквіваленті) внаслідок нижчого попиту. Зокрема, зростання доходів з ПДВ на імпорт сповільнилось до 9,7% дпр порівняно із 68,3% дпр в березні. Вищі надходження від ПДФО на 34,6% дпр було забезпечено передусім запровадженням військового збору. Водночас надходження від ППП скоротились на майже 30% дпр через гірші фінансові результати компаній. Зростання неподаткових надходжень на 30% дпр було забезпечено вищим трансфертом прибутку НБУ до бюджету.

Профіцит. Профіцит Зведеного бюджету в перші п'ять місяців 2015 року надалі розширився до 19,4 млрд грн (порівняно із дефіцитом у 8,0 млрд грн в такий період 2014 року). Це відображає вищі за планові доходи та недовиконання видатків. Профіцит місцевих бюджетів досягнув 13,8 млрд грн. Видатки загального фонду Державного бюджету були на 8,2% нижчими за план. Крім того, уряд врахував 8,9 млрд грн надходжень від продажу частот 3G як частину доходів, а не статтю фінансування дефіциту бюджету.

Баланс коштів на Єдиному казначейському рахунку

* на початок місяця
Джерело: Державне Казначейство

Соціальна політика: Різке падіння купівельної спроможності

В першому кварталі 2015 року наявний доход домогосподарств зріс лише на 4,2% дпр в номінальному виразі. Він скоротився на 23,5% дпр в реальному виразі через різке пришвидшення інфляції. Доход з усіх джерел скоротився в реальному виразі.

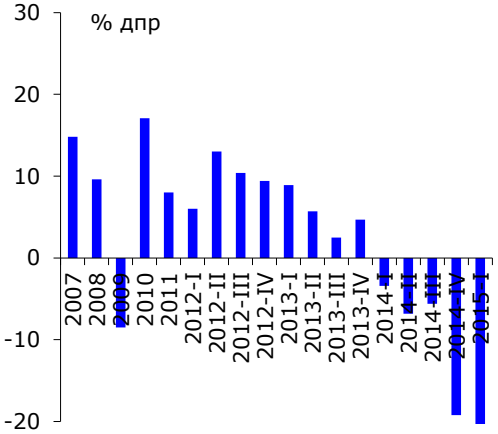
Доход від заробітної плати зріс лише на 3,2% дпр в номінальному виразі через скорочення зайнятості та повільне зростання середньої заробітної плати. Фіскальні обмеження призвели до падіння доходу від соціальної допомоги на 0,7% дпр.

Водночас прибуток та змішаний доход зріс на 20,4% дпр в номінальному виразі, оскільки відповідні особи, ймовірно, виграли від імпортозаміщення та збільшення цін. Все ж, доходи з цього джерела скоротились на 11,6% дпр в реальному виразі.

Доход від власності (одним із основних джерел якого є відсотки за депозитами) скорився на 1,4% дпр в номінальному виразі, незважаючи на те, що виплачені банками відсотки за депозитами зросли внаслідок вищих ставок та ефекту від знецінення гривні. Водночас видатки на власність, зокрема, сплату відсотків за банківськими кредитами, зросли на 18,4% дпр в номінальному виразі, ймовірно, через знецінення гривні і вищі ставки. Сплачені податки зросли на 30,1% дпр у відповідь на підвищення податків, що також негативно вплинуло на зростання наявного доходу домогосподарств.

У першому кварталі доходи від заробітної плати становили лише 40,0% сукупного доходу домогосподарств, що на 0,7 відсоткових пунктів нижче за доход, отриманий від соціальних виплат та поточних трансфертів. Частка доходу від прибутку та змішаного доходу зросла на 1,6 відсоткових пунктів до 13,9%.

Реальний наявний доход домогосподарств

Джерело: Держстат

Ринок праці: Безробіття близько 10%

Заробітна плата. Середня заробітна плата у травні зросла на 17,8% дпр у номінальному виразі, але скоротилась на 37,6% дпр в реальному виразі через пришвидшення темпів інфляції.

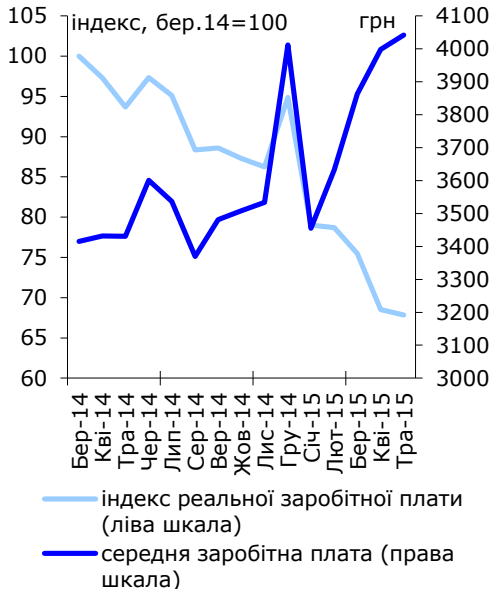
Оплата праці в переробній промисловості в середньому виросла на 26,2% дпр, ймовірно, передусім через індексацію на інфляцію. Найвищим було зростання в галузях, орієнтованих на внутрішній ринок, які виграли від імпортозаміщення. Зокрема, зарплата виросла на 31,9% дпр в харчовій промисловості, на 34,0% дпр в текстильному виробництві та на 34,4% дпр у фармацевтиці. З іншого боку, заробітна плата в добувній промисловості виросла лише на 9,9% дпр, що зумовлено погіршенням фінансового стану у вугільній промисловості у зв'язку через військовий конфлікт на Сході.

Оплата праці в сільському господарстві виросла на 34,1% дпр, ймовірно, через хороші результати роботи компаній сектору.

Як і раніше, зростання заробітної плати в бюджетних секторах було незначним через ухвалені рішення щодо зменшення надбавок та премій, а також окладу. В результаті заробітна плата в секторі державного адміністрування та оборони зросла на 12,1% дпр, заробітна плата в секторах освіти та охорони здоров'я виросла відповідно на 7,8% дпр та 9,6% дпр.

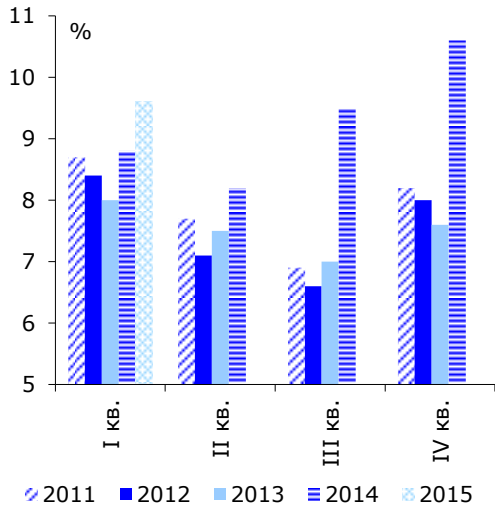
Економічна активність. Рівень безробіття (за методологією МОП) у першому кварталі 2015 року становив 9,6% від економічно активного населення у віці від 15 до 70 років. Ця статистика не включає дані з окупованої території Сходу, тому немає можливості порівняти її з оприлюдненими раніше даними за аналогічний період попереднього року, коли безробіття становило 9,0% (Держстат не оприлюднив переглянуту статистику за попередні роки). Тим не менше, рівень безробіття, ймовірно, збільшився у зв'язку з важким фінансовим становищем компаній у всіх секторах, що змушує їх звільняти працівників.

Середня заробітна плата*

*не враховуючи АР Крим
Джерело: Держстат

Рівень безробіття (МОП)

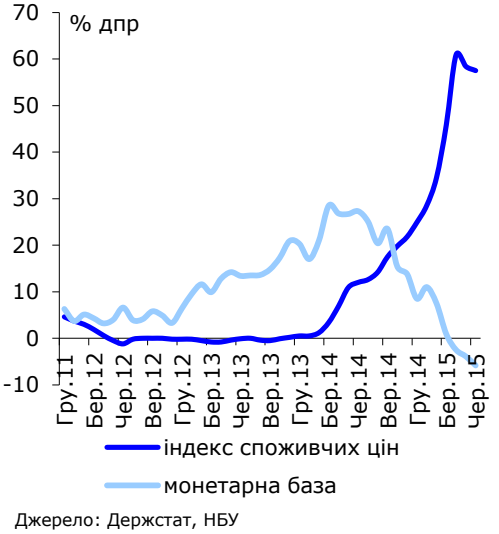
Джерело: Держстат

Монетарна політика: Ціни відкочуються назад

В червні, місячна базова інфляція становила 0,4% дпм, що є найнижчим рівнем з початку кризи 2014 року. Ціни на більшість товарів з високою часткою імпорту були або стабільними або впали на 1-2% дпм через низький попит та стабільний обмінний курс. Ціни впали на рис, фрукти, одяг та взуття, побутову техніку, ліки, теле- і відео- та аудіообладнання та обчислювальну техніку. Водночас ціни на послуги та товари з високою часткою внутрішніх витрат продовжили зростати (на 1-2% дпм). На внутрішні ціни впливали інфляційні очікування та зростання витрат на робочу силу та інші чинники виробництва. Споживча інфляція становила 0,4% дпм або 57,5% дпр, оскільки підвищення тарифів на холодну та гарячу воду компенсувалось різким звітованим падінням цін на деякі овочі.

НБУ не змінив монетарну політику в червні, але фіскальні операції мали суттєвий вплив на ліквідність. НБУ збільшив покупки ОВДП до 10 млрд грн з 8 млрд грн в травні та продовжив виплати прибутків уряду. НБУ також сформував 4 млрд ліквідності, купуючи іноземну валюту. Однак банки використали більшу частину додаткової ліквідності для збільшення портфеля депозитних сертифікатів НБУ. Ставки за кредитами та депозитами банків залишались стабільними в червні. Вклади в національній валюті зросли як від фізичних осіб, так і юридичних осіб, але вилучення вкладів в іноземній валюті продовжились.

Динаміка ІСЦ та монетарної бази

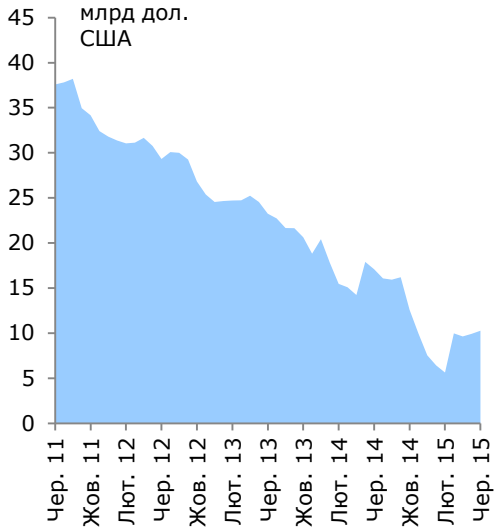
Джерело: Держстат, НБУ

Обмінний курс: Пропозиція (в середньому) перевищувала попит

В червні міжбанківський обмінний курс продовжив коливатись в проміжку 21-22 грн за дол. США за допомоги НБУ. Пропозиція була в середньому вищою за попит, оскільки НБУ придбав 239 млн дол. США за 21 грн за дол. США і Нафтогаз закрив більшість своїх потреб в іноземній валюті на відкритому ринку. Чисті інтервенції НБУ були додатними на рівні 209 млн дол. США,

але попит надалі був обмежений жорсткими адміністративними заходами. Очікування щодо знецінення гривні, ймовірно, зменшились, оскільки чистий продаж готівкової валюти банкам становив 189 млн дол. США, а вилучення вкладів в іноземній валюті суттєво сповільнилось (з 0,4 млрд дол. США у травні до 0,2 млрд дол. США у червні). Міжнародні резерви НБУ сягнули 10,2 млрд дол. США в кінці червня, оскільки НБУ використав угоду про своп з Китаєм, щоб компенсувати виплати за державним боргом в іноземній валюті.

Міжнародні резерви НБУ

Джерело: НБУ

Державний борг: Статутний капітал Нафтогазу збільшено втричі

Внутрішній борг. У червні Міністерство фінансів розмістило лише номіновані в дол. США короткострокові облігації на суму 140 млн дол. США із середньозваженою доходністю 8,7% річних та виплатою піврічного купону. Останнього разу випуск облігацій в іноземній валюті (на суму 298 млн дол. США під 8,8% річних) відбувся в лютому. Відповідно до Програми МВФ уряд повинен рефінансувати валютні ОВДП на внутрішньому ринку.

У червні Кабінет Міністрів ухвалив зміни до Статуту Нафтогазу, збільшивши майже втричі статутний капітал компанії (з 55,8 млрд грн до 160 млрд грн). Це частково враховує той факт, що статутний капітал вже перевищував передбачену раніше в Статуті суму. У 2015 році уряд вже рекапіталізував Нафтогаз за рахунок спеціального випуску ОВДП на суму 26,1 млрд грн. В цілому, в Законі про Державний бюджет на цей рік передбачено випуск ОВДП для цілей рекапіталізації Нафтогазу у сумі 29,7 млрд грн.

Зовнішній борг. Президент України підписав закон про ратифікацію меморандуму між Україною та ЄС, що передбачає надання нашій державі кредиту на суму 1,8 млрд євро в рамках третьої програми макрофінансової допомоги ЄС. Меморандум було підписано на початку травня 2015 року. Перший транш у розмірі 600 млн євро очікується в липні. Надходження наступних двох траншів (кожний на суму 600 млн євро) планується відповідно до кінця 2015 року та у 2016 році. Їх надання залежить від успішного впровадження реформ.

Таблиці

Економічні Тенденції		IV 12	I 13	IV 13	I 14	II 14	III 14	IV 14	I 15	Лип.[к]	Сер.[к]	Вер.[к]	Жов.[к]	Лис.[к]	Грд.[к]	Січ.[к]	Лют.[к]	Бер.[к]	Квіт.[к]	Тра.[к]	Чер.[к]
Пром. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-0,2	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5	-0,9	-1,0	-21,4	-0,6	-0,8	-0,9	-0,9	-1,0	-1,1	-2,1	-2,2	-2,1	-2,2	-21,2	…
Будівництво (реальне, кум.)	% дпр	-1,4	-1,4	-1,5	-0,6	-0,9	-1,7	-1,9	-31,3	-2,2	-0,4	-1,7	-1,9	-1,9	-2,2	-3,7	-3,2	-3,1	-3,3	-38,5	…
С/госп. виробництво (реальне, кум.)	% дпр	-0,5	0,6	1,4	0,6	-0,4	1,6	0,5	-4,7	0,3	0,6	1,6	0,8	0,5	0,3	-0,2	-0,4	-0,5	-0,5	-5,4	…
Роздрібний товарооборот (реальне, кум.)	% дпр	1,6	1,3	1,0	0,8	0,1	-0,5	-0,8	-23,9	-0,1	-0,4	-0,5	-0,7	-0,8	-0,9	-2,3	-2,1	-2,4	-2,5	-24,7	…
Середня заробітна плата	грн.	3195	3085	3390	3245	3488	3463	3508	3650	3537	3370	3481	3509	3534	4012	3455	3633	3863	3998	4042	…
ІСЦ	% дпр	0,0	-0,1	0,1	0,3	1,2	1,8	2,2	45,8	1,3	1,4	1,8	2,0	2,2	2,5	2,9	3,5	4,6	6,1	58,4	57,5
ІВЦ	% дпр	0,0	0,0	0,2	0,4	1,6	2,7	3,3	51,7	2,3	2,4	2,7	2,6	3,3	3,2	3,4	4,1	5,2	4,9	42,0	37,9
Експорт (дол. США, кум.)*	% дпр	0,1	-0,5	-0,5	-0,8	-0,7	-1,0	-1,3	-32,9	-0,7	-0,9	-1,0	-1,1	-1,3	-1,5	-3,1	-3,2	-3,3	-3,5	-36,4	…
Імпорт (дол. США, кум.)*	% дпр	0,6	-0,1	-0,3	-1,5	-1,9	-2,5	-2,7	-36,0	-2,0	-2,3	-2,5	-2,6	-2,7	-2,8	-3,6	-3,6	-3,6	-3,7	-39,3	…
Баланс торгівлі товарами (кум.)	млрд. дол. США	-2,1	-0,4	-2,0	-0,2	-0,1	-5,2	-6,5	-1,0	-4,0	-4,3	-5,2	-6,0	-6,5	-7,6	-0,4	-0,9	-1,0	-1,1	-1,3	…
Поточний рахунок, на кінець періоду*	млрд. дол. США	-1,4	-0,3	-1,6	-0,1	-0,1	-3,8	-4,6	-0,5	-2,7	-2,9	-3,8	-4,2	-4,6	-5,3	-0,3	-0,6	-0,5	-0,3	-0,3	…
Валові міжнародні резерви	млрд. дол. США	2,5	2,5	2,0	1,5	1,7	1,6	0,8	10,0	1,6	1,6	1,6	1,3	1,0	0,8	0,6	0,6	1,0	1,0	9,9	10,3
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	0,6	1,0	2,0	2,9	2,5	2,4	1,4	0,9	2,5	2,0	2,4	1,5	1,4	0,9	1,1	0,8	0,1	-0,3	-3,9	-5,8
Сер.відс.ставка за кредитами у грн.**	% річних	2,1	1,6	1,7	1,8	1,8	1,6	1,6	19,9	1,6	1,7	1,6	1,6	1,7	1,7	1,7	1,9	2,4	2,4	23,6	22,4
Обмінний курс(міжбанківський), середній	дол. США	0,08	0,08	0,08	0,09	0,12	0,13	0,14	21,23	0,12	0,13	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16	0,25	0,23	0,22	20,94	21,26
Обмінний курс(офіційний), середній	дол. США	0,08	0,08	0,08	0,09	0,13	0,13	0,14	21,18	0,12	0,13	0,13	0,13	0,15	0,16	0,16	0,24	0,23	0,23	20,92	21,23
Обмінний курс, середній	євро	0,10	0,11	0,11	0,12	0,14	0,17	0,17	23,88	0,16	0,17	0,17	0,16	0,18	0,19	0,19	0,28	0,25	0,24	23,32	23,84

Джерела: Держкомстат, НБУ, ICAP, власні розрахунки,
* Місячні дані наведені тільки для експорту/імпорту товарів (джерело: НБУ, попередні дані)
квартальні дані наведені для експорту/імпорту товарів та послуг (джерело: НБУ)
** Середньозважена відсоткова ставка за кредитами у гривнях (джерело: НБУ)
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим. З січня 2015 року Держстат також не включає дані з території АТО.

Основні Економічні Показники		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014[к]
Номінальний ВВП	млрд. грн.	170,1	204,2	225,8	267,3	345,1	441,5	544,2	720,7	948,1	913,3	1082,6	1302,1	1408,9	1454,9	1566,7
Номінальний ВВП	млрд. дол. США	31,3	38,0	42,4	50,1	64,9	86,2	107,8	142,7	179,9	117,2	136,4	163,4	176,3	182,0	132,0
Зростання ВВП (реальне)	% дпр	5,9	9,2	5,2	9,6	12,1	2,7	7,3	7,9	2,3	-14,8	4,1	5,2	0,3	0,0	-6,8
Промислове виробництво (реальне)	% дпр	13,2	14,2	7,0	15,8	12,5	3,1	6,2	10,2	-3,1	-21,9	11,2	7,3	-0,5	-4,7	-10,7
Сільськогосп. виробництво (реальне)	% дпр	9,8	10,2	1,2	-11,0	19,7	-0,1	0,4	-5,2	17,5	0,1	-1,0	17,5	-4,5	13,7	2,8
ІСЦ, в середньому за період	% дпр	28,2	12,0	0,8	5,2	9,0	13,5	9,1	12,8	25,2	15,9	9,4	8,0	0,6	-0,3	12,1
ІСЦ, на кінець періоду	% дпр	25,8	6,1	-0,6	8,2	12,3	10,3	11,6	16,6	22,3	12,3	9,1	4,6	-0,2	0,5	24,9
ІВЦ, в середньому за період	% дпр	20,9	8,6	3,1	7,6	20,5	16,7	9,6	19,5	35,5	6,5	20,9	19,0	3,7	-0,1	17,1
ІВЦ, на кінець періоду	% дпр	20,8	0,9	5,7	11,1	24,1	9,5	14,1	23,3	23,0	14,3	18,7	14,2	0,3	1,7	31,8
Експорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	17,9	9,5	10,7	24,0	42,6	7,5	13,2	27,5	33,8	-36,7	27,1	28,2	1,0	-5,2	-0,2
Імпорт товарів та послуг (дол. США)	% дпр	18,9	14,1	4,9	28,7	31,3	20,4	22,0	35,5	38,6	-43,1	29,3	33,8	5,6	-3,4	-0,3
Поточний рахунок	млрд. дол. США	1,5	1,4	3,1	2,9	6,9	2,5	-1,6	-5,3	-12,9	-1,9	-2,9	-9,3	-14,3	-16,4	-5,3
Поточний рахунок	% ВВП	4,7	3,7	7,6	5,9	10,6	2,9	-1,5	-3,7	-7,2	-1,7	-1,7	-5,7	-8,1	-9,0	-4,0
Чисті прямі іноземні інвестиції	млрд. дол. США	0,6	0,8	0,7	1,4	1,7	6,5	5,3	9,2	9,9	4,5	5,7	6,6	6,6	3,4	0,3
Міжнародні резерви	млрд. дол. США	1,5	3,1	4,4	6,9	9,7	19,4	22,4	32,5	31,5	26,5	36,7	31,8	31,4	20,4	7,5
Дефіцит (профіцит) зведеного бюджету*	% ВВП	-0,7	-1,9	0,8	-0,2	-3,0	-1,9	-0,7	-1,1	-1,5	-2,4	-6,0	-1,8	-3,6	-4,4	-4,6
Загальний державний борг	% ВВП	45,3	36,5	33,5	29,0	24,7	17,7	14,8	12,5	19,9	33,0	39,9	36,0	37,4	39,9	70,2
Зовн. державний борг (загальний)	% ВВП	33,0	26,3	24,1	21,4	18,6	13,4	11,7	9,8	15,0	21,5	25,6	22,8	22,0	20,6	39,0
Грошова база, на кінець періоду	% дпр	39,9	37,4	33,6	30,1	34,1	53,9	17,5	46,0	31,5	4,4	15,8	6,3	6,4	20,3	8,5
Обмінний курс, середній	дол. США	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	5,3	7,8	7,9	8,0	8,0	8,0	11,9
Обмінний курс, на кінець періоду	дол. США	5,4	5,3	5,3	5,3	5,3	5,1	5,1	5,1	7,7	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	15,8
Обмінний курс, середній	євро	5,0	4,8	5,0	6,0	6,6	6,4	6,3	6,9	7,7	10,9	10,5	11,1	10,3	10,6	15,7
Обмінний курс, на кінець періоду	євро	5,1	4,7	5,5	6,7	7,2	6,0	6,7	7,4	10,9	11,7	10,6	10,5	10,3	11,0	19,3

Джерела: Держкомстат, НБУ, Міністерство фінансів, власні розрахунки
* "Мінус" означає дефіцит бюджету, без коштів на рекапіталізацію
[к] дані не включають окуповану територію АР Крим

Скорочення

дпк до попереднього кварталу
дпм до попереднього місяця
дпр до попереднього року
кум. кумулятивно

Квартальні тенденції

Національні рахунки		I 11	II 11	III 11	IV 11	I 12	II 12	III 12	IV 12	I 13	II 13	III 13	IV 13	I 14[к]	II 14[к]	III 14[к]	IV 14[к]	I 15[к]
ВВП	млрд. грн.	257,7	311,0	369,8	363,6	293,5	349,2	387,6	378,6	302,9	353,0	394,7	404,3	313,6	375,9	434,2	443,1	389,6[е]
Реальний ВВП	% дпр	5,1	3,9	6,5	5,0	2,5	3,1	–1,3	-2,3	-1,2	-1,3	-1,2	3,3	-1,2	-4,5	-5,4	-14,8	-17,6
Споживання домогосподарств (реальне)	% дпр	13,2	14,2	16,1	18,5	7,8	12,3	11,0	5,5	6,5	9,5	8,4	6,8	2,2	-9,0	-15,5	-13,6	-20,7
Споживання сектору держ. управління (реальне)	% дпр	2,0	2,9	-9,4	-6,6	3,3	4,8	9,9	1,5	1,1	-2,3	-3,3	-2,5	-6,0	4,5	-0,5	3,5	5,0
Валове нагромадж. осн. капіталу (реальний)	% дпр	-1,8	3,7	9,7	12,0	13,8	17,5	-5,2	-4,9	7,0	-17,4	-7,7	-5,1	-19,9	-16,8	-26,7	-26,2	-25,1
Експорт тов/посл (реальний)	% дпр	19,4	4,9	0,3	-4,1	-7,3	-8,1	-3,8	-9,6	-9,0	-14,3	-7,9	-4,1	-5,8	-2,6	-16,8	-31,0	-26,2
Імпорт тов/посл (реальний)	% дпр	38,1	23,3	12,5	5,2	-3,0	9,0	4,3	-2,6	-2,4	-18,4	-0,7	-1,8	-13,0	-11,1	-31,9	-29,0	-20,1
Сільське госп., мислив., ліс. госп. (реальна)*	% дпр	4,9	1,3	16,7	38,1	0,5	11,5	-8,3	-4,0	5,7	20,8	-2,0	38,2	5,9	-9,0	25,7	-19,1	-4,8
Обробна пром. (реальна)*	% дпр	7,8	3,4	4,6	-2,9	1,1	1,8	-4,8	-5,5	-9,5	-9,2	-9,8	-8,9	-8,8	-8,0	-14,8	-16,7	-25,6
Будівництво (реальна)*	% дпр	1,7	10,9	0,1	2,0	1,2	3,4	-15,3	-20,8	-14,9	-20,8	-11,1	-7,7	4,4	-16,7	-24,1	-30,9	-35,3
Торгівля, ремонт (реальна)*	% дпр	9,8	2,8	6,1	3,0	3,2	4,6	0,4	-1,2	1,6	-0,2	1,9	4,7	-3,2	-8,2	-17,5	-21,7	-24,8
Транспорт (реальна)*	% дпр	10,2	7,9	5,7	11,1	-2,3	-3,3	-8,4	-9,5	-2,7	-0,6	2,8	2,8	-2,3	-5,9	-5,6	-12,1	-13,2
Платіжний баланс																		
Сальдо рахунку поточних операцій	млрд. дол. США	-1,6	-1,7	-2,6	-4,4	-2,1	-3,8	-4,0	-4,9	-3,1	-2,3	-6,0	-4,9	-0,2	-0,1	-1,3	-1,5	-0,5
Сальдо рахунку поточних операцій	% від ВВП	-4,9	-4,4	-5,6	-9,5	-5,6	-0,9	-8,3	-10,3	-8,3	-0,5	-12,2	-9,8	-0,4	-0,3	-3,8	-7,1	-2,6
Баланс товарів	млн. дол. США	-3597	-2851	-4580	-5224	-3867	-5577	-5215	-5833	-4045	-3053	-7232	-5268	-1956	-869	-1216	-2024	-798
Баланс послуг	млн. дол. США	1262	1514	2007	1312	1299	1362	1975	1084	822	893	1919	480	444	-55	89	304	180
Поточні трансферти	млн. дол. США	1039	878	988	803	683	805	777	711	533	589	480	547	241	494	306	500	443
Прямі іноземні інвестиції	млн. дол. США	880	2422	2090	1623	1663	1091	2002	1871	821	472	1199	859	-665	-319	725	558	460
Портфельні інвестиції	млн. дол. США	149	113	42	207	-3	74	83	339	705	579	664	-757	-239	-50	-84	-17	-13
Валові золотовалютні резерви	млрд. дол. США	36,4	37,6	35,0	3,2	31,1	2,9	2,9	2,5	2,5	2,3	2,2	20,4	1,5	1,7	16,4	7,5	10,0
Ринковий обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,95	7,98	7,99	8,01	8,03	8,04	8,09	8,11	8,11	0,08	0,08	8,21	0,09	0,12	12,58	13,56	21,23
Офіційний обмінний курс, грн./дол. США	середнє	7,94	7,97	7,97	7,98	7,99	0,08	7,99	7,99	7,99	0,08	7,99	7,99	0,09	0,13	12,58	21,18	21,33
Бюджет																		
Доходи зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	30,0	29,5	30,7	33,6	31,6	28,2	33,7	35,3	29,5	29,1	28,9	35,8	29,9	25,1	27,7	38,2
Податок на доходи фіз. осіб	% від ВВП	5,0	4,8	4,2	4,7	5,1	4,9	4,4	5,0	5,3	5,1	4,7	4,9	5,2	4,8	4,3	5,1	5,6
Податок на прибуток підприємств	% від ВВП	4,5	4,5	3,6	4,4	4,9	4,1	2,9	4,2	6,2	3,4	3,0	3,0	5,0	2,5	1,9	1,6	4,5
Податок на додану вартість	% від ВВП	7,6	12,9	9,6	9,6	10,8	10,3	8,6	10,0	9,7	9,1	8,2	8,5	8,8	9,7	6,9	10,2	11,7
Акцизні збори	% від ВВП	2,1	3,0	2,7	2,4	2,8	2,9	2,8	2,4	3,1	2,6	2,3	2,2	2,5	3,0	3,1	2,8	3,4
Видатки зведеного бюджету	% від ВВП	32,8	33,1	26,9	35,6	33,7	33,8	30,7	41,4	37,0	36,0	30,4	36,3	35,6	35,3	27,6	35,9	34,3
Поточні видатки	% від ВВП	31,5	30,8	23,9	30,1	31,8	31,3	27,7	37,4	35,7	34,1	28,5	33,5	35,1	34,3	26,1	33,9	32,5
Капітальні видатки	% від ВВП	1,3	2,4	3,0	5,5	1,9	2,4	2,9	4,0	1,3	1,9	1,9	2,8	0,5	1,0	1,5	1,9	1,8
Дефіцит зведеного бюджету	% від ВВП	-0,3	-3,4	-3,9	-5,5	-0,2	-2,6	-3,0	-7,8	-1,9	-6,3	-1,5	-7,4	0,1	-5,4	-2,8	-8,8	3,8
Надходження від приватизації	% від ВВП	0,4	3,2	0,0	0,1	1,4	0,3	0,1	0,4	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Ринок праці																		
Середня зарплата (реальна)	% дпр	11,1	5,5	7,7	10,8	14,7	16,5	13,3	12,9	9,9	9,3	8,1	5,9	3,5	-4,1	-11,0	-13,4	-20,1
Доходи домогосподарств (реальні)	% дпр	7,8	1,9	7,3	7,7	6,0	13,0	10,4	9,4	8,9	5,7	2,5	4,7	-3,4	-6,8	-5,6	-19,2	-23,5
Рівень безробіття (за методологією МОП)	% кум	8,7	7,7	6,9	8,2	8,4	7,1	6,6	8,0	8,0	7,5	7,0	7,6	9,0	8,2	9,5	10,6	9,6
Банківський сектор																		
Грошовий агрегат М0	% дпр	15,7	11,5	8,6	6,3	4,7	6,7	5,2	5,5	9,7	9,8	12,3	17,0	19,2	31,9	28,8	19,0	6,0
Грошовий агрегат М2	% дпр	25,5	22,0	16,0	14,4	11,2	9,0	10,7	13,1	16,0	17,9	19,2	17,5	17,7	13,4	14,2	5,4	9,0
Вклади населення в нац. валюті	% дпр	43,3	26,0	16,7	12,3	14,4	16,4	16,3	16,3	19,1	26,5	33,4	38,0	7,9	-2,3	-12,3	-22,1	-19,1
Вклади населення в ін. валюті	% дпр	19,7	21,0	15,7	13,4	12,4	10,8	17,0	21,8	17,0	14,7	8,4	0,9	19,8	10,2	5,5	18,0	25,4
Кредити комерційних банків в нац. валюті	% дпр	16,0	18,5	21,1	21,0	17,4	15,3	9,1	7,7	8,6	7,4	10,2	16,9	12,3	4,9	-0,8	-9,1	-11,0
Кредити комерційних банків в іноз. валюті	% дпр	-2,1	0,9	-2,3	-4,2	-7,0	-10,8	-9,9	-7,3	-4,4	-0,4	0,8	2,8	36,4	38,5	49,1	53,5	58,4
Довгострокові кредити комерційних банків	% дпр	5,0	6,3	5,3	2,9	-2,9	-7,0	-8,0	-6,6	-5,6	-2,7	-0,5	2,9	26,3	24,4	24,6	21,7	17,9
Довгострокові кредити комерційних банків	% від загальн.	67,2	66,6	64,4	62,9	61,5	59,8	59,1	57,8	55,9	55,7	55,1	53,2	58,5	59,1	59,8	59,5	58,5
Середня процентна ставка за кредитами в нац. валюті	% річних	13,1	13,5	14,1	18,4	15,5	15,6	19,5	20,8	16,2	15,3	15,3	16,5	18,4	17,5	16,4	16,6	20,1
Середня процентна ставка за кредитами в іноз. валюті	% річних	10,2	9,8	8,8	8,4	8,2	8,2	8,5	8,8	9,4	9,7	9,6	8,8	8,7	9,4	9,2	8,8	8,0

Джерела: Національний банк України, Державний комітет статистики, Державне казначейство, Міністерство фінансів, розрахунки ІЕД
* зміна доданої вартості
[к] Дані не включають Крим, попередні оцінки платіжного балансу (НБУ), Нац.рахунки відповідно до SNA 2008 та КВЕД-2012, знецінення гривні вплинуло на дані банківської системи
е - оцінка

Контакти:

Інститут Економічних Досліджень
та Політичних Консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
Факс (+38044) 278-6336
E-mail: institute@ier.kiev.ua
http://www.ier.com.ua

Голова Правління

Ігор Бураковський
burakovsky@ier.kiev.ua

Виконавчий директор

Оксана Кузяків
kuziakiv@ier.kiev.ua

Директор з наукової роботи

Вероніка Мовчан
movchan@ier.kiev.ua

Центр економічних досліджень

Олександра Бетлій
betliy@ier.kiev.ua

Віталій Кравчук
Kravchyk@ier.kiev.ua

Дмитро Науменко
naumenko@ier.kiev.ua

Ірина Коссе
kosse@ier.kiev.ua

Катерина Фурманець
furmanets@ier.kiev.ua

Артур Ковальчук
kovalchuk@ier.kiev.ua

Микола Риженков
ryzhenkov@ier.kiev.ua

Костянтин Кравчук
k.kravchuk@ier.kiev.ua

Олекса Степанюк
stepaniuk@ier.kiev.ua

Віктор Гречин
grechyn@ier.kiev.ua

Центр досліджень сучасного суспільства

Ірина Федець
fedets@ier.kiev.ua

Ганна Опанасенко
opanasenko@ier.keiv.ua

Тетяна Олійник
oliinyk@ier.kiev.ua

Німецько-український агрополітичний діалог

Юлія Огаренко
ogarenko@ier.kiev.ua

Марія Ярошко
Yaroshko@apd-ukraine.de

Застереження

Місячний Економічний Моніторинг України, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій, має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. Копіювання без попереднього узгодження заборонено. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.